

ILOS' årsrapport for 2016

ILOS' årsrapport er en kortfattet rapport, tenkt som et supplement til instituttets årsrapporter for studier og forskning. Rapporten tar for seg gjennomførte tiltak og viser hvordan instituttet arbeider for hele tiden å nå sine strategiske mål.

Året ble preget av den planlagte oppussingen av Niels Treschows hus. Det ble før jul 2015 klart at UiO fikk nødvendige midler til å gjennomføre rehabiliteringen, og våren 2016 ble brukt til planlegging av flytteprosessen. Sommeren 2016 flyttet hele instituttet til Ullevål stadion, hvor instituttet har sitt midlertidige tilholdssted frem til sommeren 2017.

ARK – Arbeidsmiljø- og klimaundersøkelse

Våren 2016 ble ARK for første gang gjennomført ved HF. ARK er utviklet av og for universitets- og høyskolesektoren. ILOS gjennomførte ARK med en inndeling av instituttets ansatte i tre grupper: administrativt ansatte, midlertidig vitenskapelig ansatte og fast vitenskapelig ansatte. Svarprosenten var høy for alle gruppene, og etter at resultatene ble klare, ble det avholdt separate tilbakemeldingsmøter med hver gruppe. I disse møtene ble resultatene for hver enkelt gruppe diskutert, med vekt på å komme frem til gode tiltak.

De fast vitenskapelig ansatte satte opp som prioriterte tiltak: «mer dialog mellom nivå 3 og nivå 4», «mer kollegialitet» og «mer myndiggjørende ledelse». De midlertidig vitenskapelig ansatte ønsker seg mer inkludering vis-à-vis de fast vitenskapelig ansatte. De administrativt ansatte satte opp «Forbedre kompetanseheving, kurstilbud» som prioritert tiltak. Sammen med verneombudene jobber instituttledelsen videre med å konkretisere tiltakene.

Utdanning

Ett av hovedmålene for ILOS innen utdanning er å øke gjennomføringen på bachelorstudiene. Instituttet mottok fakultetets rapport *ILOS. Bachelorstudier i tall 2008-2015* i november 2016 og startet umiddelbart et omfattende arbeid med å forbedre gjennomføringen på bachelorstudiene.

I ILOS' årsplan står det at ILOS skal videreutvikle fagmiljøenes mottak ved studiestart for årsenhet- og bachelorstudiene med faglig eierskap og faglig innhold for å imøtekomme studieprogrammernes og studieretningenes ulike utfordringer. Dette ble gjort ved at fagmiljøene lagde nye opplegg for semesterstart, med flere faglige aktiviteter både i mottaksuka i august og videre utover det første semesteret. Rekrutteringen til ILOS' studier styrket seg i 2016. Både de to aktive bachelorprogrammene samt syv av de åtte årsenhetene som hadde opptak, opplevde en større eller mindre økning.

I 2016 fortsatte også arbeidet med å skape helhetlige studieløp, med emner som er godt koordinert med hverandre både i hvert enkelt semester og fra ett semester til neste.

Forskning

Innen forskning ønsker instituttet å stimulere til søknader om støtte til eksternfinansiert forskning. Dette har instituttet gjort ved å identifisere og følge opp sterke søkere. Instituttet har også øremerket midler til forskergrupper for at disse skal kunne jobbe sammen om søknader om eksternfinansiering.

Et av de prioriterte områdene har vært å følge opp søkere som ønsker og som har potensiale til å søke EU-finansiering. Ledelsen har fulgt opp disse tiltakene, men ser at dette er både tidkrevende og det ble ikke sendt inn større søknader i løpet av 2016.

To av instituttets forskere fikk plass på fakultetets ERC Karriereløpsprogram som går over fem år. Kandidatene får tilført driftsmidler og en stipendiatstilling fra fakultetet, og det forventes at de søker et ERC-prosjekt i løpet av perioden.

Instituttet sendte i juni 2016 inn ni søknader til Forskningsrådets utlysning av Fri prosjektstøtte (FRIPRO). Før jul kom det gledelige resultatet fra NFR: Kristin Bech og Michael Lundblad fikk begge innvilget sine søknader om forskerprosjekt, og prosjektene starter opp høsten 2017.

Når det gjelder publikasjoner, kan vi melde om en liten men gledelig oppgang. En enkel og kontinuerlig oppdatert oversikt finnes nå på nettsiden *Publikasjoner*.

Oversikt over instituttets siste publikasjoner registrert i Cristin:

<https://www.uio.no/for-ansatte/enhetssider/hf/ilos/aktuelt/publikasjoner/index.html>

Forskerutdanning

Antallet avlagte doktorgrader har vært relativt stabilt de siste årene, og i 2016 var det totalt syv disputaser ved ILOS:

1. Kathrine Asla Østby: *Les voyelles orales à double timbre dans le parler de la haute bourgeoisie parisienne : analyse acoustique et diachronique*
2. Francine Girard Lomheim: *L'expression de la personne dans un Français de Louisiane. Grammaire du pronom cadien dans les paroisses de Saint-Landry et de Vermilion*
3. Dragana Kovačević Bielicki: *“Neither on the earth, nor in the skies”. Negotiations of (non) belonging among former Yugoslav refugees in Norway*
4. Margarida McMurry: *The Role of Assumptions in Author-Text-Audience Relationships: an analysis of the creative and reading processes*
5. Kaja Schjerven Mollerin: *I denne verden. Om estetikk og etikk i Susan Sontags verk*
6. Mieke Neyens: *The Mexican Experience Brought Home: Norwegian Travel Writing of Mexico, 1905-1945*
7. Eva Refsdal: *When ‘a girl’ becomes ‘an attractive little number’: Stereotyped representations of Latin America in literary translation and reception in 1960s Norway*

ILOS har ansvar for litteraturdelen av forskerutdanningstilbudet ved fakultetet, og ga i 2016 mange ulike kurs og seminarer. I tillegg har instituttet stipendiatler innenfor språk og områdestudier. Språkstipendiatene får et stort tilbud primært fra ILN, mens

områdestipendiatene har fått et større tilbud gjennom en satsning på instituttet de siste årene, med Ljiljana Šarić som pådriver og ansvarlig.

Samfunnskontakt og formidling

Ansatte fra ILOS ga også i år en rekke mediebidrag. Særlig stor interesse opplevde ansatte som arbeider med situasjonen i Øst-Europa og Latin-Amerika. Kristin Bechs populærvitenskapelige bok *Fra englisc til English. Et språk blir til* ble også mye omtalt.

Det ble i 2016 opprettet et såkalt arbeidslivspanel for fagmiljøet Slavisk/Øst-Europa. I panelet sitter representanter for aktører hvor vi vet våre kandidater får jobb etter studiene. Det første møtet ble avholdt i november 2016, og dette vil bli fulgt opp i 2017 med andre arrangementer.

I anledning Forskningsdagene 2016 var ILOS godt representert. Temaet for Forskningsdagene var *Grenser*. To av våre ansatte, Johan Schimanski og Tanya Zaharchenko var ansvarlige for godt besøkte arrangementer: *Are Borders Fictions?* og *Is language a boundary?*

I slutten av november var det igjen tid for møte i EU Diplomats' Council at ILOS, uformelt samarbeidsorgan mellom ILOS og EU-ambassader i Oslo. Dette er et samarbeid som ble innledet i 2014. Temaet for dette siste møtet var internasjonalisering, og diplomatene fikk en presentasjon av instituttets ERASMUS-avtaler i tillegg til at de fikk møte innreisende og tidligere utreisende studenter.

Menneskene på ILOS

Instituttet har nå i flere år vært inne i en periode med mange utskiftninger blant de fast vitenskapelig ansatte. I 2016 fikk instituttet disse nyansatte:

- Engelsk språk: førstelektor Agnieszka Pysz, førsteamanuensis Gjertrud Flermoen Stenbrenden og førsteamanuensis Jacob Thaisen.
- Fransk: førsteamanuensis Christine Meklenborg Salvesen
- Slavisk/Øst-Europa: førsteamanuensis Stijn Vervaet

I tillegg til disse, ansatte instituttet fleire nye stipendiater: Višnja Čičin-Šain og Ole Sneltvedt på prosjektet *Discourses of the Nation and the National*, Alba Morollón Diaz-Faes og Belinda Molteberg Steen på prosjektet *Litteratur, rettigheter og forestilte fellesskap*.

Johannes Due Enstad og Fabian Heffermehl ble begge tilsatt som postdoktorer i russisk, mens Tanya Zaharchenko ble tilsatt som postdoktor med et prosjekt om Ukraina.

To av våre førsteamanuenser fikk opprykk til professor i 2016: Bergljot Behrens og Michael Lundblad.

Flere av instituttets mangeårige medarbeidere nådde pensjonsalderen: Michael Benskin, Johan Elsness, Chantal Lyche og Ragnhild Reinton.

Organisasjon

Når det gjelder ledelse, ble instituttleder Karen Gammelgaard tilsatt for en ny fireårsperiode (2017-2020). Instituttleder utpeker sitt lederteam, og de som satt i

perioden 2013-2016, undervisningsleder Trond Gunnar Nordenstam og forskningsleder Jakob Lothe, gikk av etter denne ene perioden.

Det var valg på nytt styre høsten 2016 for perioden 2017-2020. For de fast vitenskapelig ansatte ble følgende representanter valgt: Julián Cosmes-Cuesta, Hans Petter Helland og Gjertrud Flermoen Stenbrenden. For de teknisk-administrativt ansatte ble Tor Erik Risvik Johnsen gjenvalgt som fast styrerepresentant. Fakultetsstyret oppnevnte instituttleder Jon Arild Olsen fra Høgskolen i Hedmark som fast ekstern styrerepresentant. Fra høsten 2016 arrangeres det valgmøter for valg på studentrepresentanter til ILOS' instituttstyre i regi av Studentutvalget ved ILOS. Det velges to faste og to vararepresentanter som sitter i ett år i gangen (høst-vår).

Noen av instituttets mange aktiviteter

Et stort og heterogent institutt som ILOS har gjennom året mange forskjellige aktiviteter. Det fremgår tydelig av våre nettsider. Her nevnes ganske kort bare noen aktiviteter:

Forfatter Jan Erik Vold ga en godt besøkt gjesteforelesning på et seminar på masteremnet LIT4300A - *Litteraturteoretisk studium* i november. Vold uttrykte stor glede over å bli invitert til å undervise, og mente det måtte være første gang siden han ble æresdoktor ved UiO i 2000.

Forskergruppen Literature, Rights and Imagined Communities holdt i november et internasjonalt symposium om litteratur og rettigheter med Cheryl I. Harris (UCLA School of Law) som det store trekkplasteret. Arrangementet gikk over to dager på Litteraturhuset og Universitetsbiblioteket og var åpent for publikum. I tillegg til forskere fra USA, Tyskland og Norge deltok både prosjektets to stipendiater og utvalgte ENGLABS-studenter på MA- og BA-nivå med innlegg.

Økonomisk status

Ved utgangen av 2016 hadde ILOS et akkumulert mindreforbruk på ca. 15,6 millioner, omtrent 2,7 millioner høyere enn opprinnelig budsjettet. Sammenligner man med 2015 da det akkumulerte mindreforbruket var på 18 millioner, ser vi at instituttet i 2016 hadde et isolert merforbruk på ca. 2,5 millioner. ILOS' langtidsbudsjett viser et underskudd. Instituttet lever godt med dette, fordi vi erfaringsmessig får noe mer inntekter enn forventet. Samtidig er det noe usikkerhet knyttet til den varslede nye finansieringsmodellen, som vi foreløpig ikke vet hvordan vil slå ut.

Instituttet fortsetter som før med flere mål: redusere mindreforbruket, øke studentgjennomstrømningen og øke inntjeningen av eksternfinansiering.

Priser og utmerkelser

Morgenbladet kåret i 2016 Tone Selboe til Fantastisk formidler. Juryen skrev i sin begrunnelse at «Hun er ikke valgt fordi hun driver med utstrakt nyskapende undervisning, men fordi hun viser at den gode, gammeldagse undervisningen kan være fabelaktig.» Bruce Barnhart var blant finalistene.

På instituttets julefest 8. desember ble Ljiljana Šarić tildelt Per Winthers minnepris for sin innsats som ansvarlig for ph.d-kandidatene i områdestudier.

Egle Keslyte-Alliks, stipendiat på EU-prosjektet *Tensions*, vant i april pris for beste paper på konferansen ASN Convention (The Association for the Study of Nationalities) i New York.

Tore Rem ble nominert til Språkprisen fra Språkrådet for 2016. Han var blant de fire nominerte kandidatene til årets Språkpris, og ble nominert for sin bok *Knut Hamsun - Reisen til Hitler*.